Isikuandmete kaitse ekspert: ka töötajal ja kliendil on õigus privaatsusele

4 aastat tagasi - 20.01.2022 Autor: AM

Uudised sellest, et teenindusettevõtted kasutavad töötajate ja klientide jälgimiseks lisaks videovalvele ka audiosalvestust, tekitavad küsimusi, kus lõpeb inimeste õigus privaatsusele ja kas ettevõtjate huvide kaitsmiseks sobivad kõik sellised vahendid?

Advokaadibüroo Hedman isikuandmete kaitse ekspert Andres Ojaveri sõnul on tehnoloogia muutunud niivõrd kättesaadavaks, et selle kasutamisel tehakse väga palju eksimusi. “Tulevikus saame vigu näha rohkemgi, sest vargused, pettused, töödistsipliini ja klienditeeninduse kvaliteedi jälgimine ja turvalisuse tagamine tunduvad esmapilgul piisavalt mõjuvad põhjused töötajate ja klientide jälgimiseks. Siiski tuleb ettevõtjatel arvestada, et ka töötajal ja kliendil on õigus privaatsusele ning tehnoloogia kasutamine peab olema väga hästi läbimõeldud ja põhjendatud,” kommenteeris Ojaver.

Ettevõttel tuleb Ojaveri sõnul kõigepealt väga selgelt teadvustada, milliseid probleeme soovitakse videovalve ja audiosalvestuse abil lahendada ja millised on võimalikud abivahendid. “Ettevõtjal on lihtne minna libedale teele, veendes end tehnoloogia kasutamise vajalikkuses argumentidega, et meil varastatakse ja töötajad ei pea sageli kinni töösisekorra reeglitest. Arvestada tuleks aga proportsionaalsust ehk seda, kas valitud meetmed on kohased probleemi lahendamiseks või toovad kaasa liiga suure negatiivse mõju töötajate ja klientide õigusele privaatsusele ja eraelu puutumatusele,” lisas ta.

Samuti tuleb enne tehnoloogia kasutuselevõtu selgeks teha, kas töötajatel on olemas teadmine kõikidest eesmärkidest, milleks tehnoloogiat kasutatakse ja kas klientidel on võimalik tehnoloogia kasutamise faktist aru saada. Nähtavalt paigutatud kaamerad annavad selgelt aimu sellest, et videovalvet teostatakse. Samas kui toimub ka helisalvestus, ei ole see reeglina tajutav. “Töötajate vaatest ei piisa ka sellest kui kaamerad on nähtavad, kui nad ei tea, et lisaks turvalisusele mõõdetakse kaamerate abil ka töödistsipliini ja teeninduse kvaliteeti, liiatigi kui seda tehakse lisaks ka audiosalvestuse abil,” rõhutas Hedmani isikuandmete kaitse ekspert.

Audiosalvestus peaks Ojaveri sõnul olema viimane abivahend probleemide lahendamiseks, kui kõik muud vahendid on osutunud ebapiisavaks ning eesmärk seda õigustab. Samuti peaks seda tegema väga läbipaistvalt ehk kliendil ega töötajal ei tohiks see jääda märkamata. “Andmeid koguvad seadmed peavad olema paigutatud nii, et probleemi lahendamiseks riivatakse inimeste eraelu minimaalselt. Näiteks saab valvekaamerad paigutada sinna, kus turvalisus on ohus või vargused on tavapärased, mitte igaks juhuks igale poole,” tõi Ojaver välja.

Töötajal peab olema ka võimalus kaamerate mõjualast väljuda. Kui salvestusseadmeid kasutatakse töölepinguliste kohustuste täitmise kontrollimiseks, siis see ei tohi tulla töötajale üllatusena. Tehnoloogia kasutamisel peab ettevõtjal olema selge plaan, mis probleemi lahendatakse, millised on tehnilised vahendid ja nende võimekus arvestades proportsionaalsust, kes ja miks saavad kogutud andmetega tutvuda ning millal andmed kustutatakse.

“Loomulikult on ka erandeid, kuid need saavad tulla ainult otse seadusest, näiteks hasartmänguseadus kohustab kasiinodes videovalvet kasutama, kuid ka siis tuleb seadmete kasutus põhjalikult läbi mõelda,” lisas Ojaver.

Isikuandmete kaitse eksperdi sõnul on inimesed oma õiguste kaitsel ja kahjuhüvitiste nõudmisel täna veel üsna laisad, kuid see on muutumas. “Täna lahendavad paljud ettevõtted osa oma probleemidest nii, et kasutavad selleks inimeste privaatsust tugevalt riivavaid vahendeid, sest see on odav ja nii on alati tehtud. Samas on möödapääsmatu, et kui inimesed oma õiguste eest rohkem seisavad, muutuvad need vahendid „kallimaks“ ning motivatsioon nende kasutust piirata suureneb,” võttis Ojaver kokku.

- Tegijad
- Uudised

- Lahendused
- Turvalisus

Pilt

